

فرہنگ کیا ہرپزشکی صفاری

جامع ترین دائرہ المعارف گیاهان

اولین فرہنگ گیاهی کشور

جلد ہفتم

محمد رضا صفاری

فرهنگ گیاه پزشکی صفاری

سرشناسه :	صفاری، محمدرضا- ۱۳۴۵
عنوان قراردادی :	ایران-گیاهی- فرهنگ گیاهپزشکی
عنوان و نام پدید آور :	فرهنگ گیاهپزشکی صفاری/محمدرضا صفاری/جلدهفتم
مشخصات نشر :	تهران - محمد رضا صفاری - ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری :	وزیری ۹۳۸ ص
شابک :	۹۷۸-۶۰۰۰۴-۷۰۴۱-۸
وضعیت فهرست نویسی :	فیبا
موضوع :	فرهنگ گیاهپزشکی صفاری-ایران
موضوع :	Saffari`s Medicine Herbs` Lexicon-Iran
موضوع :	گیاهان-ایران
موضوع :	Herbs - Iran
شماره کتابشناسی ملی :	۴۶۱۹۹۷۳

نام کتاب :	فرهنگ گیاهپزشکی صفاری
ناشر :	محمدرضا صفاری
مؤلف و مدون :	محمد رضا صفاری
صفحه آرا :	امیرحسین صفاری - زهرا هوشنگی
ویراستار :	الهام هوشنگی
چاپ اول ناشر :	زمستان ۱۳۹۵
تیراژ :	۵۰۰
قیمت :	هر جلد ۴۱۰۰۰ تومان
شابک :	۹۷۸-۶۰۰۰۴-۷۰۴۱-۸

دفتر مرکزی پخش : دفتر پژوهش های دانش محور محمد رضا صفاری - میدان ونک،

گاندی جنوبی، خیابان ۱۴ پلاک ۱۹ طبقه سوم شرقی

تلفن : ۸۸۸۷۷۹۳۸-۸۸۷۸۳۰۳۴

۴۰.....	بیشگفتار
۴۴.....	هندسه پنهان گیاهان
۴۴.....	نظم شکفت‌انگیز گیاهان و نمایش اشکال متعارف هندسی
۶۶.....	خواص عسل
۶۷.....	خواص موم
۶۷.....	خواص زهر زنبور عسل
۷۲.....	شایبرک (بلادور):
۷۲.....	ترکیب شایبرک
۷۲.....	خواص گیاه شایبرک در طب سنتی
۷۴.....	شاخ بزی (ناحس شیطانی - م - زرد-الوورا):
۷۵.....	قسمت مورد استفاده گیاه
۷۶.....	مهم‌ترین اثرات گزارش شده گیاه
۷۶.....	باریخته
۷۶.....	ترکیبات مهم صبر زرد
۷۷.....	اثرات مهم صبر زرد
۷۷.....	استفاده مستقیم از رگ گیاه
۷۸.....	روش آماده سازی و استفاده از برگ
۷۸.....	نگهداری برگ‌های آلوده ورا
۷۸.....	عوارض جانبی
۷۹.....	موارد منع مصرف
۷۹.....	شاخ گورنی (از خانواده بلی بود یاسه):
۸۱.....	شامادورا (نخل بامبو):
۸۲.....	نیازها
۸۲.....	عوارض و درمان
۸۲.....	شانه ونوس - سوزن چوبان:
۸۴.....	گیاهچه
۸۴.....	محل رشد و پراکنش
۸۴.....	اندام‌های رویشی
۸۴.....	اندام‌های زایشی
۸۵.....	شاه اسیرم (شاهسیرم):
۸۶.....	خواص

۸۷.....	روش مصرف
۸۸.....	شاه افسر:
۸۹.....	گیاه شناسی
۸۹.....	خواص دارویی
۹۰.....	طریقه و میزان مصرف
۹۰.....	یونجه معمولی (Medicago sativa)
۹۱.....	یونجه درختی (Cytisus prolifer)
۹۱.....	شاه افسر زرد (Melilotus officinalis) :
۹۲.....	شاه افندر سفید (Melilotus albus) :
۹۳.....	اسبرین (Onobrychis sativa) :
۹۴.....	براک حی
۹۴.....	ترکیبات شیمیایی
۹۴.....	خواص
۹۵.....	موارد مصرف
۹۵.....	موارد احتیاط و منع مصرف
۹۶.....	شاه پسند:
۱۰۰.....	منشأ شاه پسند
۱۰۰.....	کل‌دهی
۱۰۲.....	ترکیبات شیمیایی
۱۰۲.....	خواص دارویی
۱۰۲.....	طرز استفاده
۱۰۲.....	طریقه مصرف شاه پسند معمولی
۱۰۴.....	طریقه مصرف شاه پسند آمریکای جنوبی
۱۰۴.....	مضرات
۱۰۴.....	شاه پسند وحشی:
۱۰۵.....	شاه پسند درختی
۱۰۶.....	ترکیبات شیمیایی
۱۰۶.....	خواص دارویی
۱۰۶.....	استفاده خارجی
۱۰۷.....	طرز استفاده
۱۰۷.....	طریقه مصرف شاه پسند معمولی
۱۰۷.....	طریقه مصرف شاه پسند آمریکای جنوبی (به لیمو)
۱۰۸.....	مضرات

۱۰۸.....	شاه پسند طبی:
۱۰۹.....	خواص گیاه
۱۱۰.....	نحوه مصرف
۱۱۰.....	قسمت های مورد استفاده شاه پسند طبی
۱۱۱.....	شاه تره:
۱۱۲.....	شرح گیاه
۱۱۲.....	محل مناسب رویش
۱۱۲.....	روش کاشت و داشت
۱۱۲.....	زمان برداشت محصول
۱۱۲.....	دامنه انتشار
۱۱۲.....	خواص دارویی
۱۱۲.....	عرق شاه تره
۱۱۴.....	شاه تره گل ریز:
۱۱۴.....	اندام های رویشی
۱۱۴.....	اندام های زایشی
۱۱۵.....	محل رشد و براقش
۱۱۵.....	شاه نوت:
۱۱۷.....	ویژگی های حوراکی
۱۱۸.....	مصرات
۱۱۸.....	شاه دانه:
۱۱۹.....	مشخصات گیاه
۱۲۰.....	مشقات گیاه
۱۲۱.....	خاصیت روانگردانی
۱۲۱.....	مکانیسم اثر تی.اچ.بی
۱۲۲.....	خواص
۱۲۲.....	شاهی:
۱۲۴.....	بیماری
۱۲۴.....	غذا
۱۲۵.....	برداشت
۱۲۵.....	خواص طبی
۱۲۷.....	شاهی وحشی (ازمک- بلقیس):
۱۲۷.....	مصارف دارویی
۱۲۸.....	سب بو (جلیبا- سب انبوی):

۱۲۹.....	افسام.....
۱۳۰.....	خواص.....
۱۳۱.....	خواص گل آب.....
۱۳۱.....	شب بو خیری:.....
۱۳۲.....	استفاده در فضای سبز.....
۱۳۲.....	شب تاب (زینورا-گینورا):.....
۱۳۵.....	یگان مهم در مراقبت از گیاه زینورا.....
۱۳۵.....	شرایط رشد زینورا.....
۱۳۶.....	شب حسب (گل ابریشم صوری):.....
۱۳۹.....	نگهداری از درخت ابریشم.....
۱۳۹.....	خواص.....
۱۳۹.....	تکثیر.....
۱۴۰.....	شیدر:.....
۱۴۲.....	خصوصیات کلی شیدر.....
۱۴۲.....	خصوصیات بذر شیدر قا.....
۱۴۲.....	خصوصیات تغذیه ای شیدرها.....
۱۴۴.....	نقح در اثر مصرف شیدرها.....
۱۴۴.....	خواص درمانی.....
۱۴۵.....	طرز تهیه حواشه شیدر.....
۱۴۵.....	روش مصرف.....
۱۴۶.....	شیدر ایرانی:.....
۱۴۶.....	اکوتیپ های معروف شیدر ایرانی.....
۱۴۷.....	مشخصات زراعی شیدر ایرانی.....
۱۴۷.....	افات و بیماری ها.....
۱۴۷.....	شیدر ترشکی (ترشک):.....
۱۴۸.....	نیازها.....
۱۴۸.....	ازدباده.....
۱۴۹.....	شیدر ترشک حیکلی:.....
۱۵۰.....	شیدر جمعی:.....
۱۵۰.....	قسمت های مورد استفاده.....
۱۵۱.....	اثرات شیدر جمعی بر بدن.....
۱۵۱.....	شیدر قرمز:.....
۱۵۱.....	ترکیبات شیمیایی.....

۱۵۲.....	خواص دارویی.....
۱۵۲.....	طرز استفاده.....
۱۵۲.....	مضرات.....
۱۵۲.....	شیرم (گاو کشک):.....
۱۵۴.....	خواص.....
۱۵۵.....	شیرنگ (شلیل):.....
۱۵۶.....	گیاه شناسی.....
۱۵۷.....	شرایط محیط رشد.....
۱۵۷.....	خواص درمانی و کاربردهای صنعتی.....
۱۵۹.....	تکثیر.....
۱۶۰.....	ارزش تغذیه‌ای شلیل.....
۱۶۰.....	خواص برگ شلیل.....
۱۶۱.....	خواص ساقه شلیل.....
۱۶۱.....	نگهداری شلیل.....
۱۶۲.....	شبه زعفران (گل حسرت بخورجان):.....
۱۶۳.....	شبله (هندوانه ابو جهل):.....
۱۶۴.....	گیاه شناسی.....
۱۶۴.....	خواص درمانی و موارد مصرف.....
۱۶۵.....	براکش.....
۱۶۵.....	نیازهای اکولوژیکی.....
۱۶۶.....	شبله له (کبر- علف مار):.....
۱۶۶.....	رویشگاه.....
۱۶۷.....	گیاه شناسی.....
۱۶۷.....	مصرف غذایی.....
۱۶۷.....	ویژگی‌های دارویی.....
۱۶۸.....	شتره (شتر خوار - بوفناق- زول):.....
۱۷۰.....	رابطه تغذیه بر اساس گروه خون در کنار مصرف عرق زول و بوفناق در درمان دیابت.....
۱۷۱.....	بیماری‌های دیگری که زول و بوفناق می‌تواند برای درمان آنها موثر باشد عبارت اند از.....
۱۷۱.....	نگاهی به عوارض داروهای شیمیایی باین آورنده قند خون.....
۱۷۲.....	شجر الحشرات:.....
۱۷۳.....	شجره مریم (بخور مریم):.....
۱۷۴.....	اصطلاحات بخور مریم.....
۱۷۵.....	وجه تسمیه بخور مریم.....

۱۷۵.....	نام‌های دیگر بخورمریم.....
۱۷۵.....	کاربرد بخور مریم در پزشکی.....
۱۷۷.....	نوع تولید بخورمریم.....
۱۷۷.....	نام‌های اروپایی بخورمریم.....
۱۷۷.....	سحج حنظل (حنظل):.....
۱۷۸.....	خواص.....
۱۷۹.....	شش ساج (زولنگ-جوجاق):.....
۱۸۰.....	مشخصات گیاه.....
۱۸۱.....	ترکیبات.....
۱۸۱.....	خواص دارویی و درمانی.....
۱۸۲.....	شعله بلب.....
۱۸۲.....	روش نگهداری.....
۱۸۴.....	آفات مهم.....
۱۸۴.....	روش ازدیاد.....
۱۸۵.....	شفت (سباه گیله - فرد قاذ):.....
۱۸۶.....	نام‌های دیگر شفت در طب سنتی.....
۱۸۶.....	ترکیب شیمیایی.....
۱۸۶.....	خواص گیاه شفت.....
۱۸۷.....	شفتالو:.....
۱۸۹.....	خواص.....
۱۹۳.....	شفترا اکینوفیلا:.....
۱۹۵.....	سازها.....
۱۹۶.....	مراقبت و نگهداری.....
۱۹۶.....	عوارض و درمان.....
۱۹۷.....	شفاقل:.....
۱۹۹.....	شفاقل (شفاقل ایرانی) و شفاقل معمولی.....
۲۰۰.....	خواص - کاربرد.....
۲۰۰.....	ترکیبات شیمیایی.....
۲۰۱.....	شفاق:.....
۲۰۲.....	گیاه شناسی.....
۲۰۲.....	نام‌ها.....
۲۰۳.....	خواص درمانی.....
۲۰۳.....	خواص دارویی.....

۲۰۴.....	شقایق ایرانی:
۲۰۵.....	شقایق طنار
۲۰۵.....	نیارمندی‌های محیطی
۲۰۶.....	تکثیر
۲۰۷.....	خواص دارویی گل شقایق.....
۲۰۸.....	شقایق دریایی:
۲۰۹.....	شاخه کینداریا.....
۲۱۰.....	صغات اختصاصی شاخه کینداریا
۲۱۱.....	رده انثوزا (Anthozoa)
۲۱۱.....	ساختمان شقایق دریایی
۲۱۲.....	وضع طبیعی شقایق دریایی
۲۱۲.....	تغذیه شقایق دریایی
۲۱۲.....	تولید مثل در شقایق دریایی
۲۱۲.....	سایر خصوصیات شقایق دریایی
۲۱۲.....	شقایق شرقی:
۲۱۵.....	تکثیر
۲۱۵.....	شکارچی (گوشت‌خوار):
۲۱۶.....	بنج مکانیسم نله گذاری اساسی در گیاهان گوشت خوار شناخته شده است
۲۱۷.....	نله
۲۱۸.....	نله کاغذ سمی مگس کش
۲۲۰.....	Snap traps
۲۲۰.....	Bladder traps
۲۲۱.....	Lobster-pot traps
۲۲۱.....	خط مرزی گیاهان گوشت‌خوار
۲۲۲.....	تکامل
۲۲۵.....	بوم‌شناسی و طرح‌ریزی گوشت‌خواران
۲۲۷.....	استفاده‌های پزشکی
۲۲۷.....	تصورات از گیاهان گوشت‌خوار در فرهنگ‌های مختلف
۲۲۸.....	شکاعی (باباخارز):
۲۳۱.....	شکربرگ:
۲۳۱.....	ترکیبات موجود در گیاه شکر برگ
۲۳۲.....	خواص دارویی شکر برگ
۲۳۵.....	گیاه‌شناسی

۲۳۷.....	خواص اجزاء درختچه استویا.....
۲۳۷.....	کشت شکر برگ در ایران.....
۲۳۸.....	شکر باره (اسفرزه):.....
۲۴۰.....	ترکیبات مهم.....
۲۴۰.....	انرات مهم.....
۲۴۰.....	طریقه و مقدار مصرف.....
۲۴۱.....	فراورده های گیاهی.....
۲۴۲.....	مهم ترین انرات گزارش شده اسفرزه.....
۲۴۲.....	نکات احتیاط امیر در مصرف اسفرزه.....
۲۴۲.....	خواص رمایی.....
۲۴۲.....	تذکر مهم.....
۲۴۴.....	شکرتیغال (شکروک) (شکرکه):.....
۲۴۵.....	خواص.....
۲۴۷.....	شکرتیغال غول.....
۲۴۸.....	اندام های رویشی.....
۲۴۸.....	اندام های زایشی.....
۲۴۸.....	محل رشد و پراکنش.....
۲۴۹.....	شکر شفا:.....
۲۵۰.....	روش بررسی.....
۲۵۰.....	نتایج.....
۲۵۱.....	مشکلات:.....
۲۵۲.....	تاریخچه.....
۲۵۲.....	کشت گیاه.....
۲۵۲.....	سطح زیر کشت.....
۲۵۲.....	برداشت محصول.....
۲۵۵.....	موارد استفاده از کاکانو.....
۲۵۶.....	شلیل:.....
۲۵۷.....	انواع شلیل.....
۲۵۷.....	خواص.....
۲۵۸.....	ارزش غذایی.....
۲۵۹.....	شمر (داربانه):.....
۲۶۰.....	مشخصات.....
۲۶۰.....	ترکیبات شیمیایی.....

۳۶۱.....	خواص و کاربرد.....
۳۶۲.....	شمشاد:
۳۶۵.....	شمشاد رسمی.....
۳۶۶.....	شمشاد ابلق طلائی.....
۳۶۷.....	شمشاد ابلق نقره‌ای.....
۳۶۸.....	شمشاد برگ نعنایی.....
۳۶۸.....	ابلق.....
۳۶۹.....	زاینکا.....
۳۷۰.....	شمشیری (زبان مادر شوهر-سانسوبریا):.....
۳۷۰.....	مشخصات.....
۳۷۱.....	مراقبت.....
۳۷۱.....	ازدیاد.....
۳۷۲.....	عوارض و درمان.....
۳۷۴.....	شمشیری آمارون:
۳۷۵.....	شمعدانی:
۳۷۷.....	گل شمعدانی Pelargonium.....
۳۷۸.....	روش‌های کاشت.....
۳۷۹.....	شرایط لازم برای شمعدانی.....
۳۸۲.....	متوقف کردن رشد بوته‌ها.....
۳۸۲.....	گل گرفتن زمستانه.....
۳۸۴.....	عمل آوردن شمعدانی در هوای آزاد.....
۳۸۵.....	آفات، بیماری‌ها و اختلال‌های فیزیولوژیک.....
۳۸۷.....	معمولاً شمعدانی‌هایی که تحت کشت و کار قرار می‌گیرند در ۲۶ فرار داده می‌شوند
۳۸۸.....	خواص.....
۳۹۰.....	شمعدانی ازدر (رگال - رویال):.....
۳۹۲.....	تکثیر.....
۳۹۲.....	آفات و بیماری‌ها.....
۳۹۲.....	شمعدانی عطری:
۳۹۴.....	نگهداری.....
۳۹۵.....	تکثیر.....
۳۹۵.....	آفات و بیماری‌ها.....
۳۹۶.....	شمعدانی وحشی:
۳۹۷.....	سنبلیله:

۳۹۸.....	شناسنامه
۳۹۸.....	شرح گیاه
۳۹۸.....	نیاز اکولوژیکی
۳۹۹.....	آماده سازی خاک
۳۹۹.....	تاریخ و فواصل کاشت
۳۹۹.....	کاشت
۳۹۹.....	داشت
۳۰۰.....	برداشت
۳۰۰.....	دامنه انتشار
۳۰۰.....	خواص
۳۰۲.....	سایر اثرات درمانی گیاه شنبلله
۳۰۲.....	عوارض سمی شنبلله
۳۰۴.....	موارد احتیاط در مصرف شنبلله
۳۰۴.....	منع مصرف در زنان باردار
۳۰۵.....	شنگ:
۳۰۶.....	خواص
۳۰۸.....	شنگار(شنگال):
۳۱۱.....	شنگار در ایران ۵ گونه یک ساله و چند ساله
۳۱۲.....	فهرست گونه ها
۳۱۴.....	شنگ حزه:
۳۱۴.....	سیگرفی ساده:
۳۱۵.....	گونه ها
۳۱۶.....	سیگرفی معمولی:
۳۱۶.....	شور(علف شور):
۳۱۸.....	گناهجه
۳۱۸.....	اندام های رویشی
۳۱۸.....	اندام های زایشی
۳۱۹.....	محل رشد و براكش
۳۱۹.....	خواص
۳۲۰.....	شوکران:
۳۲۲.....	خاصیت سمی
۳۲۲.....	شوکران کبیر:
۳۲۴.....	ترکیبات شیمیایی

۲۲۴.....	خواص دارویی.....
۲۲۴.....	طرز استفاده.....
۲۲۵.....	مضرات.....
۲۲۶.....	شوکران آبی.....
۲۲۶.....	مشخصات.....
۲۲۷.....	ترکیبات شیمیایی.....
۲۲۷.....	خواص-کاربرد.....
۲۲۷.....	شوکران صغیر.....
۲۲۷.....	مشخصات و کاربرد.....
۲۲۸.....	شوکران الما.....
۲۲۸.....	مشخصات.....
۲۲۸.....	ترکیبات شیمیایی.....
۲۲۹.....	خواص-کاربرد.....
۲۳۰.....	شومون(اسفناج صحرايي اسفناج وحشی):.....
۲۳۰.....	ترکیبات شیمیایی.....
۲۳۱.....	خواص غذایی و سلامتی.....
۲۳۲.....	شومی(هندوانه ابو جهل-خيار تهلو-خظر):.....
۲۳۴.....	اثر شعیخش شومی با هندوانه ابو جهل (خيار تهلو):.....
۲۳۵.....	شون-شوند(افطی):.....
۲۳۶.....	مشخصات ظاهري.....
۲۳۶.....	خواص.....
۲۳۶.....	محل رویش.....
۲۳۷.....	شوند(افطی):.....
۲۳۸.....	خواص دارویی.....
۲۴۱.....	شونیز(سیاه دانه):.....
۲۴۲.....	ترکیبات گیاه دارویی سیاهدانه ("Fennel Flower").....
۲۴۲.....	خواص سیاهدانه.....
۲۴۵.....	شوید:.....
۲۴۶.....	شناسنامه.....
۲۴۷.....	تاریخچه.....
۲۴۷.....	ترکیبات شیمیایی.....
۲۴۸.....	نار اکولوزیکی.....
۲۴۸.....	آماده سازی خاک.....

۲۴۸.....	تاریخ و فواصل کاشت
۲۴۹.....	کاشت
۲۴۹.....	دانش
۲۵۰.....	برداشت
۲۵۱.....	دامنه انتشار
۲۵۱.....	خواص
۲۵۱.....	موارد مصرف
۲۵۱.....	موارد احتیاط و منع مصرف
۲۵۲.....	نداخل دارویی
۲۵۲.....	مصرف در دوران بارداری
۲۵۲.....	مصرف در دوران شیردهی
۲۵۲.....	نحوه شوی
۲۵۴.....	شویدی:
۲۵۵.....	نیارها
۲۵۵.....	اردیاد
۲۵۶.....	شویدی آکواریوم:
۲۵۶.....	گیاهان روایی
۲۵۷.....	گیاهان میان آبی
۲۵۷.....	گیاهان زیر آبی
۲۵۷.....	تهیه بستر کشت
۲۵۷.....	روش کاشت
۲۵۸.....	نگهداری
۲۵۸.....	شویدی دم روباه:
۲۵۹.....	شویدی (کبک شویدی):
۲۶۱.....	تکثیر
۲۶۱.....	آفات و بیماری‌ها
۲۶۲.....	شویدی (گل شویدی):
۲۶۲.....	مشخصات
۲۶۲.....	مراقبت
۲۶۴.....	اردیاد
۲۶۴.....	شیا (اکیناسه شیا - سرخارگل):
۲۶۵.....	اکیناسه
۲۶۸.....	اکیناشیا

۳۶۸.....	مشخصات
۳۶۸.....	خواص
۳۶۹.....	طرز مصرف
۳۶۹.....	پراکنندگی
۳۶۹.....	بخش‌های مورد استفاده
۳۶۹.....	ترکیبات شیمیایی
۳۷۰.....	موارد مصرف
۳۷۰.....	موارد منع مصرف و احتیاط
۳۷۲.....	تشیان (دراسنا - خون سیاوشان):
۳۷۲.....	خصوصیات
۳۷۲.....	عوارض و درمان
۳۷۴.....	شی باتر:
۳۷۵.....	شیبوری:
۳۷۷.....	جندین گونه مهم گل بادی:
۳۷۸.....	نیازمندی‌های محیطی
۳۷۹.....	تکنیر
۳۸۰.....	شیبور فرشتگان:
۳۸۱.....	شیدان (علف مرغ):
۳۸۲.....	خواص
۳۸۲.....	شیر بنیر:
۳۸۴.....	گیاهچه
۳۸۴.....	اندام‌های رویشی
۳۸۴.....	اندام‌های رابیشی
۳۸۵.....	محل رشد و پراکنش
۳۸۵.....	شیر بنیر (عار اونی - علف شیر):
۳۸۶.....	گیاهچه
۳۸۶.....	اندام‌های رویشی
۳۸۶.....	اندام‌های رابیشی
۳۸۶.....	محل رشد و پراکنش
۳۸۷.....	ترکیب شیمیایی
۳۸۷.....	خواص
۳۸۸.....	شیر تیزه (بای شیر):
۳۸۹.....	شیر تلخک:

۳۹۰.....	شیر بعل (شیر تبعی - شیر دشتی):
۳۹۰.....	گیاهچه
۳۹۰.....	اندام‌های رویشی
۳۹۱.....	اندام‌های زایشی
۳۹۱.....	محل رشد و پراکنش
۳۹۲.....	شیر خشک:
۳۹۴.....	خواص درمانی و روش مصرف
۳۹۶.....	شیردار (بنوع):
۳۹۷.....	خواص
۳۹۸.....	شیر سگ رقر (گون):
۳۹۹.....	خواص درمانی
۳۹۹.....	مصرات
۴۰۰.....	شیرین بیان:
۴۰۱.....	مشخصات
۴۰۱.....	انواع
۴۰۲.....	ترکیبات شیمیایی
۴۰۲.....	تاریخچه
۴۰۲.....	کشت و برداشت شیرین بیان
۴۰۲.....	ریشه شیرین بیان
۴۰۲.....	انواع تغلات ساخته شده از عصاره شیرین بیان
۴۰۴.....	کاربرد دارویی
۴۰۸.....	احتیاطات مصرف
۴۰۹.....	شیشو (بغای ارغوانی):
۴۱۰.....	شیشا (کاسنی بزی):
۴۱۱.....	گیاه شناسی
۴۱۲.....	شرایط محیط رشد
۴۱۲.....	خواص درمانی و کاربردهای صنعتی
۴۱۲.....	بکیر
۴۱۴.....	شیشاک (جوجاع):
۴۱۵.....	شیشعان:
۴۱۶.....	مشخصات و ویژگی‌ها
۴۱۷.....	خواص
۴۱۸.....	شیشم (جگ):

گیاه شناسی	۴۱۹
ترکیب شیمیایی	۴۲۰
خواص	۴۲۰
شیشه شور (بطری شور - کالپسمان):	۴۲۰
مشخصات	۴۲۱
شیطرح (مسواک الراعی، موجه):	۴۲۲
ترکیب شیمیایی	۴۲۲
خواص	۴۲۲
شیکوره (کاسنی):	۴۲۴
گیاه شناسی	۴۲۶
شرایط محیط زیست	۴۲۷
خواص درمانی و کاربردهای صنعتی	۴۲۸
تکثیر	۴۲۸
شیلان (تسیرن کوهی):	۴۳۰
خواص	۴۳۲
نحوه و میزان مصرف تسیرن کوهی	۴۳۴
شسند (درمنه):	۴۳۶
شسندان (علف مرغ- ریزم بند- دنداب سگ):	۴۳۷
خواص	۴۳۸
شسنگ (سگ):	۴۳۹
خواص	۴۴۰
شسه ویس:	۴۴۲
خواص دارویی	۴۴۲
جگوئگی مصرف	۴۴۲
صابونک (کوزه قلیانی، سبلن هرر، سبلن مزرعه روی):	۴۴۲
اندام های رویشی	۴۴۴
اندام های راییشی	۴۴۴
محل رشد و پراکنش	۴۴۴
گیاه شناسی	۴۴۵
خواص دارویی	۴۴۵
صابونی:	۴۴۶
صبر زرد (الوورا- صبر تلخ):	۴۴۷
گیاه شناسی	۴۵۰

۴۵۱.....	ترکیبات شیمیایی
۴۵۱.....	خواص دارویی.....
۴۵۲.....	مکانیسم عمل ضد
۴۵۲.....	مضرات
۴۵۲.....	کشت گاه
۴۵۴.....	صد نومیانی:
۴۵۴.....	خواص درمانی
۴۵۶.....	صعتر (اویسن):
۴۵۸.....	قسم دارویی
۴۵۸.....	خواص درهانی
۴۵۸.....	صعتر سح - سعدکوهی):
۴۶۰.....	ترکیبات شیمیایی
۴۶۱.....	خواص
۴۶۴.....	صعلب (نعلب - ارکیده):
۴۶۵.....	نام حمل پیغمبر
۴۶۵.....	نعلب مصری
۴۶۶.....	ارکیده کامبریا
۴۶۶.....	گونه ها
۴۷۱.....	پرورش گل ارکیده
۴۷۲.....	خواص و اثرات دارویی
۴۷۲.....	کاربرد
۴۷۵.....	برای پرورش ارکیده باید نکات زیر را رعایت کرد
۴۷۵.....	صعوف (مارجویه - مارگناه -...):
۴۷۷.....	مشخصات
۴۷۷.....	برکت شیمیایی
۴۷۸.....	خواص درمانی
۴۷۸.....	ترکت شیمیایی
۴۷۸.....	خواص درمانی
۴۷۹.....	صلح (لی لی صلح):
۴۸۰.....	لی لی صلح، باک کننده استون
۴۸۰.....	سبوه نگهداری
۴۸۰.....	عملکرد
۴۸۱.....	صلیب (شاه بسند وحشی):

۴۸۲.....	شاه پسند درختی
۴۸۲.....	ترکیبات شیمیایی
۴۸۲.....	خواص دارویی
۴۸۴.....	طرز استفاده
۴۸۴.....	طریقه مصرف شاه پسند معمولی
۴۸۴.....	طریقه مصرف شاه پسند امریکای جنوبی (به لیمو)
۴۸۴.....	مضرات
۴۸۵.....	صلیب آهنی (یگوتیا):
۴۸۶.....	نگهداری
۴۸۷.....	تکثیر
۴۸۷.....	صنم (سنا):
۴۸۸.....	گونه‌ها
۴۸۸.....	خواص صنم (برگ سنا)
۴۸۹.....	عوارض جانبی
۴۹۰.....	موارد منع مصرف و احتیاط
۴۹۰.....	تداخلات دارویی
۴۹۱.....	داروهای گیاهی حاوی سنا
۴۹۱.....	هشدارهای مهم
۴۹۱.....	صندل (صندل قرمز):
۴۹۳.....	ترکیبات شیمیایی صندل قرمز
۴۹۳.....	خواص صندل قرمز
۴۹۴.....	صنوبر (تبریزی):
۴۹۶.....	خواص
۴۹۷.....	انواع صنوبر
۴۹۷.....	تبریزی
۴۹۸.....	کموده یا سمیدار
۴۹۹.....	سمید پلت
۴۹۹.....	بده
۵۰۰.....	صنوبر لرزان:
۵۰۱.....	گیاه شناسی
۵۰۲.....	شرایط محیط رشد
۵۰۲.....	تکثیر
۵۰۲.....	ضد استرس (گیاهان ضد استرس):

۵۰۲.....	الراک
۵۰۲.....	اسطوخودوس
۵۰۲.....	گیاه حبسنگ
۵۰۲.....	بادرنجویه
۵۰۴.....	سنبل الطیب
۵۰۴.....	بابونه
۵۰۴.....	گیاه رازک
۵۰۴.....	صد استنها (گیاهان صد استنها):
۵۰۵.....	اسپیرونا
۵۰۵.....	جای سر
۵۰۵.....	قارچ های Reish
۵۰۵.....	دارچین
۵۰۵.....	فلفل قرمز
۵۰۶.....	ملین های گیاهی
۵۰۶.....	ضد افسردگی (گیاهان ضد افسردگی):
۵۰۶.....	سنبل الطیب
۵۰۷.....	زعفران
۵۰۸.....	علف جای
۵۰۸.....	ضد سرطان (گیاهان ضد سرطان):
۵۱۵.....	ضد جربی خون (گیاهان ضد جربی خون):
۵۱۸.....	ضد دیابت (گیاهان ضد دیابت):
۵۱۸.....	باز و سر
۵۱۸.....	خیار تلخ
۵۱۸.....	شنبلله
۵۱۹.....	سیاه گبله
۵۱۹.....	خار مریم
۵۱۹.....	هندوانه ابوخل
۵۲۰.....	بسیلیوم
۵۲۰.....	عدس الملک
۵۲۰.....	جای سیر
۵۲۱.....	دم کرده کزنه
۵۲۱.....	کلبوره همدانی، مریم بخودی همدانی
۵۲۱.....	صد نفخ (گیاهان ضد نفخ):

۵۲۱.....	بغناع
۵۲۲.....	گشنیز
۵۲۳.....	بادرنجبویه
۵۲۳.....	دارچین و سیاه دانه
۵۲۴.....	زیره سبز
۵۲۴.....	هل
۵۲۵.....	طاق:
۵۲۶.....	براکندگی
۵۲۷.....	انواع طاع ها
۵۲۹.....	مصارف خوب
۵۲۹.....	جمع اوری در طاع
۵۲۹.....	کشت
۵۳۰.....	روش کاشت در جای اصلی
۵۳۰.....	طارونه (نارونه):
۵۳۱.....	عرق طارونه یا آب طلع
۵۳۱.....	خواص طارونه
۵۳۲.....	طالبی:
۵۳۲.....	خواص درمانی
۵۳۷.....	فواید تخم طالبی
۵۳۷.....	مضرات طالبی
۵۳۸.....	طاووسی:
۵۴۳.....	طباسیر:
۵۴۷.....	مشخصات طباسیر
۵۴۸.....	برکبات سیمپای باموها
۵۴۹.....	خواص - کاربرد گیاه بامبو
۵۵۱.....	طبیعی اکواریوم:
۵۵۳.....	زیبایی و طراوت داخل اکواریوم
۵۵۴.....	نحوه فرار دادن گیاهان در داخل اکواریوم
۵۵۵.....	عمق ماسه کف اکواریوم
۵۵۶.....	نحوه حمل و نقل گیاهان اکواریومی
۵۵۶.....	نحوه کاشتن گیاهان در کف اکواریوم
۵۵۶.....	آیا لازم است به گیاهان داخل اکواریوم کود داده شود؟
۵۵۷.....	محل کاشتن گیاه در اکواریوم

۵۵۸.....	PH مناسب برای رشد و نمو گیاهان
۵۵۸.....	صد عفونی کردن گیاهان داخل اکواریوم
۵۵۸.....	گرسش گیاهان
۵۵۹.....	انواع گیاهان اکواریومی
۵۶۰.....	طوطیا (نونا-بامجال حوباری):
۵۶۲.....	طوطیای دریایی (نونیای دریایی):
۵۶۴.....	نوصه
۵۶۴.....	خوراک
۵۶۴.....	طوسک (واحه باسی-گل کیوتر-...):
۵۶۵.....	مشخات
۵۶۶.....	تولیدمان و کرده افشایی
۵۶۶.....	گل آدین، گیوه، دار...
۵۶۶.....	فیزیولوژی، (نوسی)
۵۶۶.....	جغرافیا، سینتولوژی
۵۶۶.....	ترکیبات شیمیایی
۵۶۶.....	خواص
۵۶۷.....	طبقه بندی
۵۶۷.....	طوسی (سنبیل طوسی):
۵۶۸.....	طوق (نوق-رردینه):
۵۶۸.....	گیاهچه
۵۶۹.....	اندامهای رویشی
۵۶۹.....	اندامهای رابشی
۵۷۰.....	محل رشد و براکتش
۵۷۰.....	گیاه شناسی
۵۷۱.....	خواص درمانی
۵۷۱.....	روشهای کنترل
۵۷۲.....	طبول (بول-زبروفی):
۵۷۲.....	قسمت مورد استفاده
۵۷۲.....	خواص
۵۷۴.....	عابد (کالانیا اورینا):
۵۷۶.....	عاشق:
۵۷۷.....	عاشق الماس:
۵۷۸.....	عافر قرحا (ناعندست -ریسه ترخون کوهی):

۵۷۹.....	مستحضات.....
۵۸۰.....	ترکیبات شیمیایی.....
۵۸۰.....	خواص.....
۵۸۲.....	عالی:.....
۵۸۲.....	عباسی (لاله عباسی):.....
۵۸۵.....	شرایط محیط.....
۵۸۵.....	خواص.....
۵۸۶.....	عبایی (سیرگرده):.....
۵۸۸.....	مراقبت.....
۵۸۸.....	تکنیر.....
۵۸۹.....	عوارض و درمان.....
۵۹۰.....	تقسیم ریشه.....
۵۹۰.....	عدس:.....
۵۹۲.....	شرح گیاه.....
۵۹۲.....	نیاز اکولوژیکی.....
۵۹۴.....	تنبت ارب در عدس.....
۵۹۴.....	کاشت.....
۵۹۵.....	نحوه آماده سازی زمین.....
۵۹۶.....	نیازها.....
۵۹۷.....	نگهداری.....
۵۹۸.....	بیماری‌ها.....
۵۹۸.....	آفات.....
۵۹۹.....	برداشت.....
۵۹۹.....	دامنه انتشار.....
۵۹۹.....	مواد موجود در ۱۰۰ گرم عدس.....
۶۰۰.....	خواص.....
۶۰۲.....	انواع عدس.....
۶۰۲.....	رنگ عدس.....
۶۰۲.....	عدسک آبی:.....
۶۰۴.....	تکنیر.....
۶۰۴.....	عدس الملک (عدس تلخ):.....
۶۰۵.....	گیاه شناسی.....
۶۰۶.....	خواص درمانی.....

۶۰۶.....	عرعر:
۶۰۹.....	خاستگاه.....
۶۰۹.....	خواص دارویی.....
۶۱۰.....	عروس (اسپیره‌ای سفید):.....
۶۱۲.....	براکش جغرافیایی.....
۶۱۲.....	شرایط محیط.....
۶۱۲.....	کاربردهای درمانی.....
۶۱۲.....	افات و امراض.....
۶۱۲.....	تکثیر ..
۶۱۴.....	عروسک شب بزرده:.....
۶۱۵.....	مشخصات گیاه.....
۶۱۵.....	مراحل رشد و نمو.....
۶۱۶.....	خواص دارویی.....
۶۱۷.....	عسلی (برگ عسل‌ای - آبله‌روان).....
۶۱۷.....	عوامل ایجاد کننده دغم سیراب استویا.....
۶۱۸.....	خواص.....
۶۲۰.....	استویا در جهان.....
۶۲۰.....	تاریخچه و کاربرد استویا.....
۶۲۲.....	چگونه این گیاه را تهیه کنیم؟.....
۶۲۳.....	عشبه:.....
۶۲۵.....	عشبه بیابانی:.....
۶۲۶.....	جزئیات کاشت.....
۶۲۶.....	تکثیر.....
۶۲۶.....	کاربرد غذایی.....
۶۲۶.....	کاربرد دارویی.....
۶۲۷.....	عشقه (بامینال):.....
۶۲۸.....	نرهدی عشقه.....
۶۲۸.....	عشقه استرالیایی.....
۶۲۸.....	عشقه رزمینی.....
۶۲۹.....	عشقه معمولی.....
۶۳۰.....	ترکیبات گیاه.....
۶۳۰.....	خواص.....
۶۳۲.....	نکات احتیاطی.....

۶۳۳.....	تداخل های احتمالی
۶۳۳.....	عطر جای (عطر شاهی-شمعدانی عطری):
۶۳۴.....	گیاه شناسی
۶۳۴.....	دامنه انتشار
۶۳۴.....	روش کشت
۶۳۵.....	نیازهای اکولوژیکی
۶۳۵.....	برداشت
۶۳۶.....	استخراج اسانس
۶۳۶.....	ترکیبات شیمیایی
۶۳۷.....	خواص
۶۳۸.....	کاربرد
۶۴۰.....	عطر سنگ:
۶۴۱.....	عقص (مازو):
۶۴۴.....	خواص
۶۴۵.....	علف جارو (جاروب):
۶۴۶.....	نبازاها
۶۴۶.....	تکنیر
۶۴۶.....	(علفی) گیاه علفی:
۶۴۷.....	بیارها و ساقه ها
۶۴۷.....	کاسنی دسنی
۶۴۸.....	گیاهان دوله ای یا دو برگه (اقلیم معتدل)
۶۴۸.....	کاکتوس ها (اقلیم گرمسیری)
۶۴۹.....	علفی ها (گیاهان علفی):
۶۴۹.....	ریسنگاه
۶۴۹.....	مرفولوژی
۶۵۱.....	جرخه زندگی
۶۵۱.....	گیاهان یک ساله
۶۵۱.....	گیاهان دوساله
۶۵۳.....	گیاهان چندساله
۶۵۳.....	چندساله های ساده
۶۵۳.....	علف جای:
۶۵۴.....	ریخت شناسی
۶۵۴.....	نام گذاری گیاه

۶۵۵.....	خواص دارویی و درمانی
۶۵۶.....	اسکال دارویی
۶۵۶.....	ترکیبات شیمیایی
۶۵۷.....	محصولات دارویی موجود
۶۵۷.....	عوارض جانبی و موارد منع مصرف
۶۵۸.....	تداخلات دارویی
۶۵۸.....	نکات قابل توجه
۶۶۰.....	علف چشمه:
۶۶۱.....	کاشت گیاه
۶۶۱.....	تاریخچه
۶۶۱.....	اثر درمانی
۶۶۲.....	مشخصات کلی
۶۶۲.....	ترکیبات شیمیایی گیاه کلشک
۶۶۲.....	خواص گیاه کلشک (علف چشمه)
۶۶۴.....	انواع مصرف
۶۶۴.....	مصراب
۶۶۵.....	علف حرس:
۶۶۵.....	معرفی گیاه
۶۶۶.....	رویشگاه
۶۶۶.....	فرآورده‌ها
۶۶۶.....	بخش‌های دارویی
۶۶۷.....	خواص درمانی
۶۶۷.....	روش مصرف
۶۶۷.....	موارد منع مصرف
۶۶۸.....	علف ساحی:
۶۶۹.....	راههای پرورش
۶۷۰.....	گونه‌های سازگار
۶۷۰.....	پراکنش در ایران
۶۷۰.....	علف فرس:
۶۷۱.....	علف گربه (سنبل الطیب):
۶۷۲.....	ترکیبات شیمیایی
۶۷۲.....	خواص دارویی
۶۷۴.....	طرز استفاده

۶۷۴.....	مضرب
۶۷۵.....	علف مار (کبر، خاروک، کلکام...):
۶۷۵.....	اندام‌های رویشی
۶۷۶.....	اندام‌های رایشی
۶۷۶.....	محل رسد و براکنش
۶۷۶.....	رویشگاه
۶۷۷.....	گناه‌شناسی
۶۷۷.....	مصرف غذایی
۶۷۷.....	ویژگی‌های دایوی
۶۷۸.....	علف مبارک:
۶۷۹.....	نیازها
۶۷۹.....	ازدیاد
۶۷۹.....	علف هفت بند:
۶۸۰.....	ترکیبات شیمیایی
۶۸۰.....	خواص دارویی
۶۸۱.....	طرز استفاده
۶۸۱.....	مضرب
۶۸۲.....	عاب:
۶۸۵.....	براکندگی
۶۸۵.....	رویش
۶۸۵.....	مصارف خوراکی
۶۸۶.....	خواص دارویی
۶۸۶.....	ارزش غذایی
۶۸۷.....	مسحصات تیره عاب و گناه‌شناسی آن
۶۸۹.....	پیوندها و خویشاوندی
۶۹۰.....	اسامی عاب در برخی زبان‌ها
۶۹۳.....	عنکبوتی:
۶۹۴.....	رشد
۶۹۴.....	تصفیه هوا
۶۹۵.....	تکثیر
۶۹۵.....	عنب النعلب (تاجری):
۶۹۸.....	مسحصات
۶۹۸.....	ترکیبات شیمیایی

۶۹۹.....	خواص و کاربرد.....
۷۰۰.....	علی جون:.....
۷۰۱.....	خواص درمانی.....
۷۰۲.....	طرز استفاده.....
۷۰۲.....	انزاج جانبی افدرا.....
۷۰۲.....	علف اهو:.....
۷۰۴.....	عنصل (باز عنصل):.....
۷۰۵.....	ناریخچه.....
۷۰۵.....	ترکیبات.....
۷۰۶.....	خواص و کاربرد استفاده.....
۷۰۷.....	عاریافی (رحل الغراب- پنجه کلاغی):.....
۷۰۸.....	خواص.....
۷۱۲.....	غاسول صابونی:.....
۷۱۲.....	خواص.....
۷۱۲.....	غاف (غارف- عافت):.....
۷۱۴.....	مشخصات.....
۷۱۵.....	ترکیبات شیمیایی.....
۷۱۵.....	شرح گیاه.....
۷۱۵.....	برورس گیاه.....
۷۱۶.....	برداسیت.....
۷۱۶.....	دامنه انتشار.....
۷۱۶.....	خواص - کاربرد.....
۷۱۷.....	فاخره:.....
۷۱۸.....	مشخصات و ویژگی‌ها.....
۷۱۹.....	عزبل:.....
۷۲۰.....	ترکیب شیمیایی.....
۷۲۰.....	خواص درمانی.....
۷۲۱.....	فاخره امریکایی:.....
۷۲۲.....	موارد استفاده.....
۷۲۲.....	خواص.....
۷۲۲.....	ملاحظات ایمنی.....
۷۲۲.....	فراورده‌ها و مقدار حوراکی.....
۷۲۲.....	فاسرا (بریوبا- مار دارو):.....

۷۲۵.....	نوصیف و بوم شناسی
۷۲۵.....	خواص ماردارو (فاشرا)
۷۲۸.....	ترکیب شیمیایی
۷۲۸.....	خواص درمانی
۷۲۹.....	فراسیون سفید:
۷۳۱.....	خواص دارویی
۷۳۲.....	عوارض جانبی
۷۳۲.....	فراسیون سیاه:
۷۳۴.....	عرق فراسیون
۷۳۴.....	خواص هورمونی
۷۳۵.....	معدار مصرف با توجه به نوع بیماری
۷۳۵.....	منع مصرف
۷۳۵.....	معدار مصرف
۷۳۶.....	فردوس (گل فردوسی)
۷۳۸.....	شرایط محیط رشد
۷۳۹.....	فرقیون:
۷۴۰.....	مشخصات
۷۴۲.....	خواص
۷۴۲.....	مصرات
۷۴۴.....	فرن (خاوافرن):
۷۴۶.....	فرنچمشک:
۷۴۷.....	گناه شناسی
۷۴۸.....	خواص درمانی
۷۴۹.....	خواص خای فرنچمشک
۷۴۹.....	ترکیبات
۷۵۰.....	شکل‌های موجود
۷۵۰.....	نحوه‌ی مصرف
۷۵۱.....	فرنل:
۷۵۲.....	مشخصات و ویژگی‌ها
۷۵۲.....	ترکیب شیمیایی
۷۵۲.....	خواص درمانی
۷۵۳.....	فسن فروب (بنس فروب):
۷۵۳.....	خواص

۷۵۴.....	شرایط محیطی
۷۵۴.....	تکثیر گیاه
۷۵۴.....	افاق و بیماری‌ها
۷۵۵.....	فلفل:
۷۵۷.....	گیاه شناسی
۷۵۸.....	ارزش غذایی و ویتامین‌ها
۷۵۹.....	اهمیت دارویی
۷۶۰.....	احتیاج آب و هوایی
۷۶۱.....	کاشت
۷۶۲.....	کاشت بذ برای تهیه نشاء
۷۶۲.....	کاشت خلغل در محیط آزاد
۷۶۴.....	کاشت فلفل در خانه
۷۶۴.....	شخم زنی
۷۶۵.....	مبارزه با علف‌های مزاحم
۷۶۵.....	ناهنجاری‌های فیزیولوژیکی
۷۶۵.....	رمان برداشت میوه
۷۶۶.....	فیکوس:
۷۶۶.....	نیارهای فیکوس
۷۶۷.....	عوارض و درمان
۷۶۸.....	فیکوس و ارتباط آن با علوم
۷۶۹.....	فلوس:
۷۷۱.....	ترکیبات شیمیایی
۷۷۱.....	صور دارویی فلوس
۷۷۱.....	خواص دارویی
۷۷۲.....	مصرات
۷۷۲.....	فنجگشت(سج انگشت):
۷۷۲.....	مشخصات
۷۷۲.....	خواص
۷۷۴.....	موارد منع مصرف و احتیاط
۷۷۴.....	وبناگوس
۷۷۵.....	فل(راران):
۷۷۵.....	گیاه شناسی
۷۷۶.....	براکندگی

۷۷۶.....	ترکیبات شیمیایی.....
۷۷۷.....	خواص.....
۷۷۸.....	نواحلات دارویی.....
۷۷۹.....	دیدگاه طب سنتی.....
۷۸۰.....	طرز استفاده.....
۷۸۰.....	مضرات.....
۷۸۱.....	فندق:.....
۷۸۲.....	انواع فندق.....
۷۸۲.....	ترکیب‌ها.....
۷۸۴.....	ریشه وازه.....
۷۸۴.....	ترکیبات شیمیایی.....
۷۸۴.....	نیاز اکولوژیکی.....
۷۸۶.....	ناریج و فواصل کاشت.....
۷۸۶.....	کاشت.....
۷۸۶.....	داشت.....
۷۸۷.....	برداشت.....
۷۸۸.....	مراکز تولید.....
۷۸۸.....	خواص.....
۷۹۱.....	مضرات.....
۷۹۱.....	فوفل:.....
۷۹۲.....	خواص.....
۷۹۴.....	احیل فوفل:.....
۷۹۵.....	خواص.....
۷۹۶.....	عوارض حاد.....
۷۹۷.....	فونوس (پونوس):.....
۷۹۸.....	نیازهای محیطی.....
۷۹۸.....	روش تکثیر.....
۷۹۹.....	ریزه‌کاری‌های پرورس پونوس.....
۸۰۰.....	عوارض و درمان.....
۸۰۱.....	فوتوبیا (مینوبیا):.....
۸۰۱.....	مشخصات.....
۸۰۲.....	نیازها.....
۸۰۲.....	ازدیاد.....

۸۰۳.....	عوارض و درمان.....
۸۰۴.....	تامین رطوبت.....
۸۰۵.....	قباله:.....
۸۰۶.....	شرایط محیط رشد.....
۸۰۷.....	خواص درمانی و کاربردها.....
۸۰۷.....	قسمت مورد استفاده.....
۸۰۷.....	نحوه تکثیر گیاه.....
۸۰۷.....	فیسالیس:.....
۸۰۸.....	روش داشت فیسالیس.....
۸۰۹.....	برداشت و ده.....
۸۰۹.....	خواص.....
۸۱۰.....	فیل زهره (سه).....
۸۱۱.....	مشخصات.....
۸۱۱.....	خواص درمانی.....
۸۱۳.....	فیل کوس(کالادیوم):.....
۸۱۳.....	طرز کاشت.....
۸۱۴.....	نیارها.....
۸۱۵.....	عوارض و درمان.....
۸۱۶.....	تامین رطوبت دائمی و بایدار.....
۸۱۶.....	خواص.....
۸۱۸.....	قات:.....
۸۱۹.....	تأثیر.....
۸۱۹.....	گستره مصرف.....
۸۲۰.....	فاصدک:.....
۸۲۱.....	گیاه شناسی.....
۸۲۱.....	پراکندگی جغرافیایی.....
۸۲۱.....	مکان رشد.....
۸۲۳.....	موارد استفاده.....
۸۲۳.....	ترکیبات شیمیایی.....
۸۲۳.....	خواص دارویی.....
۸۲۴.....	قابل الذنب:.....
۸۳۱.....	قارج:.....
۸۳۰.....	خواص درمانی.....

۸۳۱.....	بیماری‌های فارچی
۸۳۶.....	فارج دنبلاں:
۸۳۶.....	ناریخچه
۸۳۸.....	کشت تجاری
۸۳۹.....	حشواره‌های مختلف فارج دنبلاں
۸۳۹.....	روغن دنبلاں
۸۴۰.....	فاسفک:
۸۴۱.....	فاسفی (اسپانی فیلوم):
۸۴۱.....	شرائط نگهداری
۸۴۲.....	نوع
۸۴۲.....	تکثیر
۸۴۴.....	دستور کلی برای تکثیر
۸۴۵.....	فاسفی ایلق:
۸۴۵.....	آب فاسفی
۸۴۶.....	کاربردهای درمانی
۸۴۷.....	فجی:
۸۴۸.....	قدح مریم:
۸۵۰.....	قدوس (اسطوقدوس):
۸۵۱.....	خواص دارویی
۸۵۲.....	طریقه مصرف
۸۵۲.....	قدومه (قدامه):
۸۵۴.....	گونه‌ها
۸۵۸.....	خواص
۸۵۹.....	قرسه (قرصیه - سبب شاخ):
۸۶۱.....	قرص کمر (بلادر-حب الفهم):
۸۶۲.....	خواص
۸۶۲.....	گذاشتن قرص کمر
۸۶۲.....	قرنفل:
۸۶۵.....	خواص
۸۶۷.....	مصران
۸۶۷.....	قرنه (کما-قنه):
۸۶۸.....	ویرگی رویشی
۸۶۸.....	خواص دارویی و درمانی

۸۶۹.....	فره داغ:
۸۷۰.....	موارد استفاده و پراکنش فره داغ
۸۷۱.....	فره قاط:
۸۷۲.....	ترکیبات مهم
۸۷۲.....	خواص
۸۷۴.....	طریقه و میزان مصرف
۸۷۴.....	مصرات
۸۷۵.....	فره فان اردیبل
۸۷۵.....	فره فان کلیری
۸۷۶.....	فره حن:
۸۷۷.....	فسط (ب):
۸۷۹.....	ترکیبات مهم
۸۷۹.....	خواص
۸۸۱.....	نهیة گرد فسط «خان»
۸۸۲.....	فسطی (باریحه):
۸۸۶.....	خواص دارویی و کاربرد گیاه
۸۸۶.....	فشیکی (سیم اونی):
۸۸۷.....	خواص درمانی
۸۸۷.....	طرر نهیه
۸۸۸.....	فقیر:
۸۸۹.....	خواص
۸۸۹.....	طریقه مصرف
۸۹۰.....	قلب ارعوان:
۸۹۱.....	گونه ها
۸۹۲.....	نگهداری
۸۹۲.....	تکثیر
۸۹۳.....	قمیس:
۸۹۴.....	گیاه شناسی
۸۹۴.....	تاریخچه
۸۹۴.....	ترکیبات
۸۹۵.....	اماده سازی و مقدار مصرف
۸۹۶.....	فهوه:
۸۹۶.....	واژه شناسی

۸۹۷.....	تاریخچه.....
۸۹۹.....	قهوه و ساعت شبانه‌روزی بدن.....
۹۰۰.....	زیست‌شناسی گیاه قهوه.....
۹۰۰.....	بربرین کشورهای تولیدکننده قهوه تا سال ۲۰۱۲.....
۹۰۱.....	جدول تغذیه‌ای.....
۹۰۲.....	انواع قهوه.....
۹۰۲.....	مدت زمان بو دادن قهوه.....
۹۰۲.....	سبب‌های قهوه‌بوشی.....
۹۰۲.....	خواص.....
۹۰۵.....	مصرات.....
۹۰۶.....	قیاق:.....
۹۰۶.....	گیاه شناسی.....
۹۰۷.....	بیولوژی.....
۹۰۸.....	حسارت‌های قیاق.....
۹۰۹.....	عوامل و روش‌های انتشار.....
۹۰۹.....	روش‌های کنترل.....
۹۱۲.....	فیج:.....
۹۱۲.....	خواص.....
۹۱۳.....	فیسی:.....
۹۱۴.....	خواص.....
۹۱۶.....	هشدار در مورد مصرف فیسی.....
۹۱۶.....	فیصر:.....
۹۱۸.....	فیصوم (بومادران- برنجاسف):.....
۹۱۹.....	گونه‌ها.....
۹۱۹.....	خواص درمانی.....
۹۲۰.....	فیطران:.....
۹۲۱.....	ترکیب شیمیایی.....
۹۲۳.....	خواص درمانی.....
۹۲۳.....	منابع:.....

پیشگفتار

گسترده‌ترین موجودات زنده روی زمین گیاهانند و از نظر تنوع و کثرت، عجایب و شگفتی‌ها و زیبایی‌ها، و همچنین از نظر آثار مفید و ارزنده نیز در ردیف اول قرار دارند. به همین دلیل قرآن مجید در آیات توحیدی خود کراراً روی مسأله آفرینش گیاهان، و ویژگی‌های مختلف آنها تکیه کرده است، و انسان را به مطالعه اسرار این موجودات بدیع جهان آفرینش دعوت نموده، موجوداتی که تنها یک برگ آن می‌تواند دفتری از معرفت کردگار را ارائه دهد.

با این اشاره به آیات زیر و نکات جالب آنها گوش جان فرا می‌دهیم:

۱- (وَإِذْ نَزَّلْنَا كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَ مَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ)

۲- (أَمْنَ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَنْزَلْنَا لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَبَائِقَ ذَاتِ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُبْصِرُوا شَجَرَهَا إِلَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ)

۳- (خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بَعْدَ عَمٍّ تَرَوْنَهَا وَ أَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَ بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَ أَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ فِي الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ)

۴- (وَ آيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا فَخَرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ وَ جَعَلْنَا فِيهَا حَبَّاتٍ مِنْ تَخِيلٍ وَ أَعْنَابٍ وَ فَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَ مَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَ فَلَا يَشْكُرُونَ سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا يَمَا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَ مِمَّا لَا يَعْلَمُونَ)

۵- (وَ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَلَاثًا نَبَاتٍ كُلَّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَ مِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَ جَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَ الزَّيْتُونِ وَ الرُّمَّانِ مُشْتَبِهًا وَ غَيْرَ مُتَشَابِهٍ انظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ يَعْبُرُ وَ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)

۶- (وَ فِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُتَجَاوِرَاتٍ وَ جَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَ زُرْعٌ وَ نَخِيلٍ صُنُوفٌ وَ غَيْرُ صُنُوفٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَ نَفْضِلُ بَعْضُهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ)

۷- (هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَ مِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَ الزَّيْتُونِ وَ النَّخِيلَ وَ الْأَعْنَابَ وَ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

۸- (وَ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَ غَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَ النَّخْلَ وَ الزَّيْتُونَ وَ الرُّمَانَ مُتَشَابِهًا وَ غَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَ آتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَ لَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ)

۹- (وَ الْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَ أَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ وَ جَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَ مَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ)

۱۰- (إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَ النَّوَى... ذَالِكُمْ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ)

ترجمه:

۱- «آیا آنان به زمین نگاه نکردند که چه قدر از انواع گیاهان پر ارزش در آن رویانندیم؟ در این، نشانه روشنی است (بر وجود خدا، ولی بیشترشان هرگز مؤمن نبوده‌اند).

۲- «آیا بت‌ها را که معبود شما هستند بهترند یا کسی که آسمان‌ها و زمین را آفریده؟ و برای شما از آسمان، آبی فرستاد که با آن، باغ‌هایی زیبا و سرورانگیز رویانندیم، شما هرگز قدس نداشتید درختان آن را برویانید! آیا معبودی با خداست؟! (چنین نیست)، بلکه آنها گمراهی هستند که از روی نادانی، مخلوقات را در ردیف پروردگارشان قرار می‌دهند.

۳- «و آسمان‌ها را بدون ستونی که آن را ببینید آفرید، و در زمین کوه‌های استواری قرار داد، میادها را بلرزاند (و آراشید) از شما بگردد) و از هر گونه جنبنده‌ای روی آن منتشر ساخت، و از آسمان آبی نازل کردیم و بوسیله آن در روی زمین انواع گوناگونی از گیاهان پر ارزش رویانندیم. (بگو) این آفرینش خداست، اما به من نشان دهید (معبودانی) غیر او چه چیز را آفریده‌اند؟ ولی ستمکاران در گمراهی آشکارند.

۴- «و زمین مرده برای آنها نشانه‌ای (از عظمت خدا) است که ما آن را زنده کردیم و دانه (های غذایی) از آن خارج ساختیم که از آن می‌خورند و در آن باغ‌هایی از نخل‌ها و انگورها قرار دادیم و چشمه‌هایی از آن جاری ساختیم، از میوه آن بخورند در حالی که با دست خود آن را به عمل نیاورده‌اند. آیا شکر (خدا را) به چه نمی‌آورند؟! منزّه است کسی که تمام زوج‌ها را آفرید، از آنچه زمین می‌رویاند، و آسمان، و از آنچه نمی‌دانند.

۵- «اوست آن کس که از آسمان، آبی نازل کرد و بوسیله آن، انواع نباتات را رویانندیم؛ و از آن، ساقه‌ها و شاخه‌های سبز، خارج ساختیم؛ و از آنها دانه‌های متراکم، و از شکوفه نخل، خوشه‌هایی با رشته‌های باریک خارج ساختیم؛ و باغ‌هایی از انواع انگور و زیتون و انار، (گاه) شبیه به یکدیگر، و (گاه) بی‌شباهت! هنگامی که میوه می‌دهد، به میوه آن و طرز رسیدنش بنگرید که در آن، نشانه‌هایی (از عظمت خدا) برای گروه مؤمنان است.

۶- «و در روی زمین، قطعات متفاوتی در کنار هم وجود دارد؛ و باغ‌هایی از انگور و زراعت و نخل‌ها، (و درختان میوه گوناگون) که گاه بر یک پایه می‌رویند و گاه بر دو پایه؛ (و عجب آن که) همه آنها از یک آب سیراب می‌شوند! و با این حال، بعضی از آنها را از جهت میوه بر دیگری برتری می‌دهیم؛ در اینها نشانه‌هایی است برای گروهی که می‌اندیشند.

۷- «او کسی است که از آسمان، آبی فرستاد، که هم از آن می‌نوشید و هم گیاهانی که حیوانات خود را در آن به چرا می‌برید، از آن حاصل می‌شود خداوند با آن (آب)، برای شما زراعت و زیتون و نخل و انگور، و از همه میوه‌ها می‌رویاند، به یقین در این، نشانه‌ای (روشن از عظمت خدا) برای اندیشمندان است.

۸- «ایست کسی که باغ‌های معروش (باغ‌هایی که درختانش روی داربست‌ها قرار دارد)، رباغ‌های غیرمعروش (باغ‌هایی که نیاز به داربست ندارد) را آفرید، و (همچنین) نخل و انواع زراعت را که از نظر میوه و طعم باهم متفاوتند؛ و (نیز) درخت زیتون و انار را، که از جهت باغ‌شبییه، و از جهتی تفاوت دارند، (برگ و ساختمان ظاهریشان شبیه یکدیگر است) و می‌نوشند و طعم و میوه آنها متفاوت می‌باشد. از میوه آن، به هنگامی که به ثمر می‌نشیند، بخور و حق آن را به هنگام برداشت (محصول)، بپردازید و اسراف نکنید، که خداوند پسران را دوست ندارد.

۹- «و زمین را گسترده و در آن کوه‌های استواری قرار دادیم، و از هر گیاه موزون، در آن رویانیدیم و برای شما انواع وسایل زندگی در آن قرار دادیم، همچنین برای کسانی که شما نمی‌توانید به آنها روزی دهید.

۱۰- «خداوند، شکافنده دانه و هسته است، این است خدای شما! پس چگونه (از حق) منحرف می‌شوید؟!

خداوند در (سوره عبس: آیه ۲۶) می‌فرماید: «سپیدی زمین را شکافتیم. به راستی، زمین با چه چیزی شکافته شده است؟ با جوانه‌ای طریق و لطیف که زمین سخت را شکافته و با وجود نیروی جاذبه زمین، به طرف بالا و به عسلی نور و هوا سر از خاک بیرون آورده است! چه کسی مدیریت حکیمانه این کار را بر عهده دارد؟ به یقین، عقل سلیم، قدرت خداوند را در این آثار می‌بیند و همین است که می‌فرماید: "حبوباتی در زمین رویانیدیم و انگور، ترکاری‌ها، زیتون، خرما، باغ و جنگل پر درخت، انواع میوه‌های دیگر و علف‌ها و مرتع‌ها پدید آوردیم.

چگونگی بارش باران و همچنین رویش گیاهان از زمین، اینها همه هشدار قرآن به انسان‌هاست تا با دقتی متصفانه در آن، معرفت توحیدی خود را کامل کنند و بدانند:

ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری
همه از بهر تو سرگشته و فرمان بردار
شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری

اکنون بهتر است که این حقیقت روشن را از زبان امام صادق علیه السلام در کتاب توحید مفصل می بینیم که فرمود: در گیاهان فکر کنید و فایده های زیر را دریابید که خداوند در پرتو درختان، برای ما ارزانی داشته است:

۱: خداوند میوه را برای خوراک بشر و قسمتی از گیاهان را برای خوراک حیوانات آفریده است و هیزمی را که از درختان به دست می آید، برای سوزاندن و بجاری در اختیار آدمیان گذارده است.

۲: خداوند چنان برکتی در کشاورزی قرار داده است که از یک دانه، صد دانه و بیشتر به عمل می آید.

۳: لذت و نشاط فراوان از دیدن مناظر زیبای گیاهان و شکوفه ها را برای انسان قرار داد.

۴: شگفتی دیگری که امام صادق (ع) برای درختان و گیاهان ذکر می کنند این است که: خداوند میوه ها و محصولات را به کمک وسایلی، از خطر محفوظ داشته است. حیواناتی مثل عدس، بقال و دانه ها را در طرف هایی مثل کیسه و خوشه گندم و جو و برنج را در میان پوست مخفی حفاظت کرده است و بر سر هر دانه نیز چیزی مانند نيزه قرار داد تا پرندگان به آسانی آن را نیابند.

۵: شگفتی گیاهان و درختان این است که: خداوند برای تأمین خوراک گیاه، برای آن ریشه ای قرار داده است تا به وسیله آن، مواد غذایی را از خاک برگیرد و به شاخ و برگ و میوه برساند. از سوی دیگر، ریشه و ساقه ای بر جا ماندن درخت و گیاه است تا در برابر بادهای سخت مقاومت کند.

۶: فایده های طبی گیاهان فراوان است و هر گیاهی برای بیماری خاصی، کاربرد دارویی دارد.

۷: شگفتی گیاهان این است که: در هسته میوه ها هر حکمتی هست. خداوند هسته را آفرید تا آن را بکارند و درخت دیگری بروید یا بعضی آن را بخرند و بعضی دیگر هم از آنها روغن بگیرند.

با مطالعه شگفتی های موجود در حیات گیاهان، می فهمیم که پدیدآورنده گیاهان از این فواید آگاه بوده و این صانع حکیم، همه احتیاج های انسان را در نظر گرفته است. آیا این همه سودمندی را جز از منبعی عاقل، با شعور و حکیم می توان انتظار داشت؟ به اطراف خود بنگرید، شاید در نگاه اول، همه چیز معمولی به نظر برسد، گویی همه چیز خیلی ساده به وجود آمده است. به عنوان مثال، به درختان، گل ها و گیاهان نگاه کنید. انگار خیلی عادی رشد کرده و شکل گرفته اند. اما اصلاً اینگونه نیست. نگاهی به نظم و اشکال هندسی شگفت انگیز آنها، خبر از چیز دیگری می دهد. به هر بخش آنها که نگاه کنید، انضباط و تقارنی شگفت انگیز به چشم می خورد. هر شاخه، برگ،

گل، غنچه، جوانه و حتی گلبرگ با نظمی حیرت‌انگیز و توجه به کوچک‌ترین اشکال هندسی و متقارن شکل گرفته‌اند. اشکالی که از قوانین ثابت و مشخصی پیروی می‌کنند.

هندسه پنهان گیاهان

به هر گوشه که نظر کنید، اشکال هندسی خودنمایی می‌کنند. دنباله فیبوناچی و نسبت طلایی (عدد فی که به نام نسبت خدا هم شناخته می‌شود)، همه جا را تحت سلطه خود قرار داده‌اند. هر چند این دنباله‌ی عددی، صدها سال قبل از میلاد مسیح توسط ریاضیدانان هندی توضیح داده شده بود، ولی سرانجام به نام ریاضیدان ایتالیایی لئوناردو فیبوناچی نام‌گذاری شد.

در این دنباله غیر از دو عدد اول اعداد بعدی از جمع دو عدد قبلی خود بدست می‌آیند. اولین اعداد این سری عبارتند از:

۱۵۹۷، ۹۸۷، ۶۱۰، ۳۷۷، ۲۳۳، ۱۴۴، ۸۹، ۵۵، ۳۴، ۲۱، ۱۳، ۸، ۵، ۳، ۲، ۱، ۱، ۰،
۱۷۷۱۱، ۱۰۹۴۶، ۶۷۶۵، ۴۱۸۱، ۲۵۸۴،

نظم شگفت‌انگیز گیاهان و نقش اشکال متقارن هندسی

با این اوصاف چه کسی می‌تواند بگوید که ریاضیات سرگرم‌کننده نیست؟ اگر به نظم شگفت‌انگیز گیاهانی که در ادامه مشاهده می‌کنیم توجه کنید، به نظر می‌رسد این میزان از دقت بیش از آن کامل و بی‌نظیر است که حقیقتاً وجود داشته باشد. اما این حقیقت وجودی بسیاری از گیاهان است، چیه به ریاضی، هندسه، تکامل و انتخاب طبیعی گوهری ارزشمند را به جهان تقدیم می‌دهند. نظم آنها به گونه‌ای است که در نگاه اول شاید با خود بگوییم این اثر محصول دست بشر است، اما حقیقت چیز دیگری است. حقیقتی شگفت‌انگیز که شاید هنوز هم در مخیله انسان امروز نمی‌گنجد. نظم شگفت‌انگیز که گاه فراتر از درک ما است. شاید سال‌ها و سال‌ها زمان برای مطالعه‌ی شگفتی‌های پیرامون ما کافی نباشد. اما اکنون تنها به نگاه کردن به این تابلوهای شگفت‌انگیز طبیعی بسنده می‌کنیم. گیاهان و گل‌های رنگارنگی که در عین شادابی و طراوت، شما را مسحور اسرار نهفته‌ی پیدایش خود می‌کنند.